

magyar Demokrata

DECEMBERI TETŐZÉS

BEDROS J. RÓBERT: AZ INTÉZKEDÉSEK AZONNAL CSÖKKENTIK A FERTŐZÉSEK SZÁMÁT

NÉGÓ LAJOS

A TÖMEGES RASSZIZMUS A GYARMATOSÍTÓ ÁLLAMOK ÖRÖKSÉGE

JÓ BARÁTSÁG, KEMÉNY SZAVAK

MIRE SZÁMÍTHAT MAGYARORSZÁG A BIDEN-ELNÖKSÉG ALATT?

Fontos szerepe van a honvédségnek a járvány elleni védekezésben

Segítenek a katonák

A VÁRAKOZÁSOKNÁL IS DRÁMAIBB A VÍRUSHELYZET EURÓPÁBAN

Kemény lesz a tél

Volt a Titanic című filmben egy jelenet: az árbóckosárban a matrózok meglátták a jéghegyet, riasztották a parancsnoki hidat, ott elfordították a kormánykereket, a gépházban visszafelé fordították a menetirányt, majd fent, az árbóckosárban egy hosszú percen keresztül csak vártak: miért nem fordulsz, kérdezte a matróz, fordulj már, fordulj. Most ez történik. Korlátozunk, e héten, de legkésőbb jövő héten újabb, erőteljesebb szigorítások következnek, és ezután pedig várunk, hogy a még hetekig növekvő számok elinduljanak visszafelé. Kemény télre kell számítani egész Európában.

SZÖVEG FEHÉRVÁRY KRISZTINA

– A helyzet gyakorlatilag mindenhol tragikus, jelenleg Európa a világjárvány epicentruma, itt van a legtöbb a fertőzött, a legnagyobb növekmény, itt a legrosszabbak a kilátások – összegezte véleményét a Demokratának egy névtelenséget kérő virológus. – Tavasszal a járvány szakaszosan indult a különböző térségekben, és még időben reagálhatott Kelet-Közép-Európa, nyáron viszont mindenhová szétterjedt, és a megfelelő környezeti körülmények hatására nagyjából egyszerre robbant be mindenhol. Most azért is súlyosabb a helyzet, mert a hideg, párás időben kedvezőbbek a feltételek a légúti vírusok terjedésének, miközben az emberek több időt töltenek zárt térben, ahol szintén jobban átadható a fertőzés. Gyakorlatilag csak úgy kerülhetünk volna el, hogy ide jussunk, ha a tavaszi korlátozásoknak nem vetünk véget, de hát ezt lehetetlen lett volna megvalósítani gazdasági és társadalmi szempontból is.

Európa ezért másfajta taktikába kezdett, tompítással igyekeznek megküzdeni a vírussal, vagyis különféle mértékben szigorítani bizonyos időszakokban, próbálva kihúzni az oltásig, elkerülve az egészségügy összeomlását.

– Az biztos, hogy a korlátozásokat szakmai alapon kell meghozni, nem a nép akarata szerint. Mire ugyanis az emberek elkezdik megtapasztalni a járvány erejét és félni a családjuk életét, addigra már késő van, hiszen a szigorítások hatása a lappangási időszak miatt időben eltolva, úgy két héttel később nyilvánul meg, addig a fertőzöttek száma csak nő. Ehhez képest pedig további három hét, mire enyhül a ha-

lálózási helyzet, miután a diagnózis után átlagosan három héttel hunynak el a betegek – mondja a szakember. – A járvány dinamikája alapján arra számítottak, hogy a tél rosszabb lesz egész Európában, mint a tavasz volt. Magyarországon december végén, január elején érhetjük el a csúcst, habár nagyon nehéz jóslásokba bocsátkozni.

A virológus szerint már rég nem a fertőzöttek számát kell figyelni, hiszen azok a tesztelési kapacitások kimerülése miatt úgysem tükrözik a valóságot, ehelyett arra kell koncentrálni, mi történik a kórházakban: ha hirtelen telítődnek a helyek, az nagyon rosszat jelent, mert ne felejtjük el, hogy mindig exponenciálisan nőnek a számok, vagyis pillanatok alatt összeomolhat a rendszer, és ha már dönteni kell arról, kinek adunk esélyt, a halálzási statisztikák is komorabbá válnak.

Nézőpont kérdése

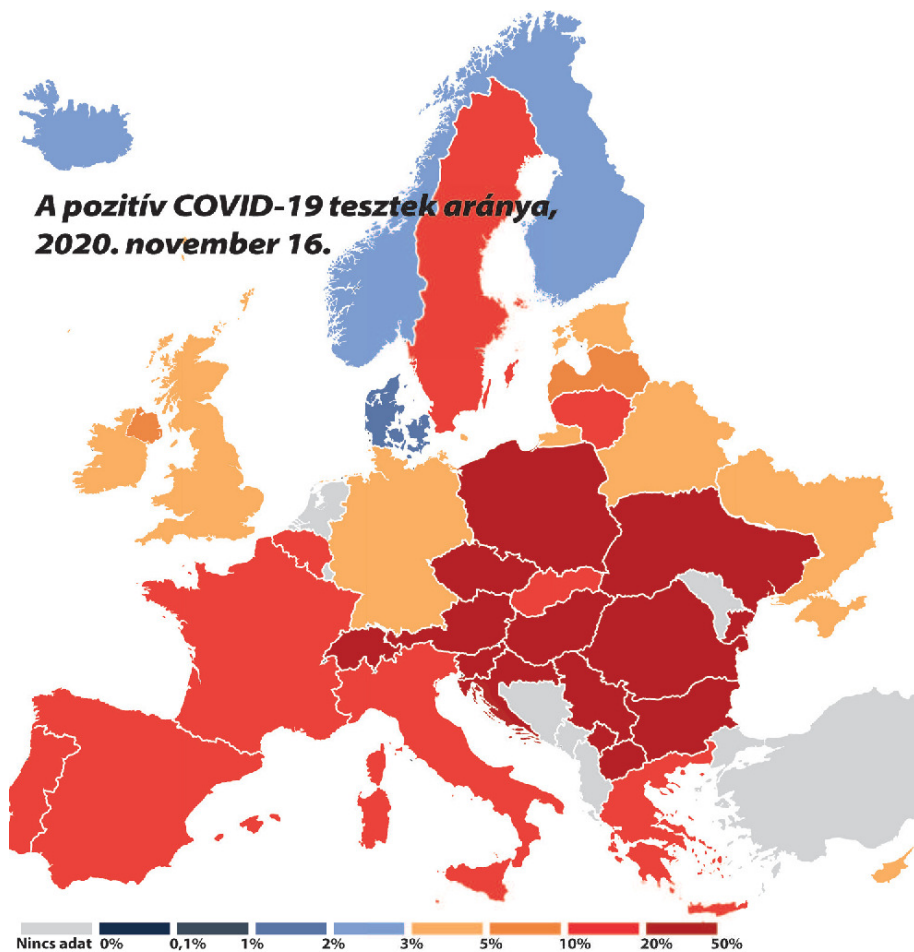
A halálozás tekintetében hazánkban sok szempontból jobban állunk, mint sokan gondolnák: ha megfigyeljük a lezárt eseteket, az derül ki, hogy a gyógyultak aránya egyre növekszik, míg a halálos esetek csökken. Ez persze nagyon összetett eredmény: függ a tesztelesek számától, hiszen a súlyosabb tüneteket mutató betegek kórházba kerülnek, ők mindenképpen szerepelnek a statisztikákban fertőzöttként, ebből következően az elhunytak is, viszont a tüneteket nem mutató kontaktok vagy a kontaktok kontaktjai sok esetben már nincsenek letesztelve, utóbbiak ezért hiányozni fognak a gyógyultak közül. Ha tehát többet tesztelnénk, sokkal magasabb lenne a gyógyultak aránya. Ennek fényé-

ben figyelemre méltó eredmény, mennyit csökkent az elhunytak aránya Magyarországon, hiszen közben egyre kevésbé tudjuk követni a tesztekkel a fertőzéseket. Az általunk megkérdezett orvosok szerint pedig egyértelműen hatékonyabban tudjuk kezelni a betegeket, mint tavasszal.

Szerepcseré?

Bár egész Európában dúl a járvány, mégis keleten szembetűnőbb, miután ott az első hullámot sikerült jól átvészelni. Nyugaton viszont az látszik, hogy a második hullámra sokkal inkább fel tudtak készülni, még akkor is, ha nem lehet rá teljes mértékben. Náluk egyértelműen alacsonyabb az elhunytak száma, mint a fertőzötteké, így látszólag felcserélődtek a szerepek, például a nyugati országokban tavasszal jellemző tesztelési arányszámokat látni keleten, ahol húsz százalék felett van a pozitív eredmények aránya, nemritkán a harmincat is meghaladja. Mint ismeretes, a WHO ajánlása szerint ennek öt százalék alatt kellene lennie, ha ennél magasabb, akkor az adatok nem követik le a valóságot, és a fertőzöttek száma jóval magasabb. Ha a térképre nézünk, akkor azonban azt látni, hogy elenyésző azoknak az államoknak a száma, amelyek ezt tartani képesek. Leginkább olyan hatalmas és ritka lakosú országokban sikerül a közelében járni, mint például Kanada vagy Oroszország.

De az látszik, hogy Európa keleti részén jobban megugrott a pozitív tesztek aránya, mint nyugaton, eközben az elhunytak száma is jóval meredekebben emelkedik, mint a fertőzötteké. A kettő között azonban logikai összefüggés van.

– A számok exponenciálisan nőnek – mondja *id. Duda Ernő*, a Szegei Tudományegyetem emeritus virológusprofesszora. – Ha növekszik mind a fertőzöttek, mind az elhunytak száma, de az előbbi kevésbé követjük le, az utóbbit pedig sokkal inkább, akkor azoké meredekebben fog felfelé ívelni. Az elhunytakra vonatkozó statisztikákat az is befolyásolja, hogy el nem hanyagolható különbségek vannak az adminisztrációban a tekintetben, hogy kiket rögzítenek a járvány áldozataként. Van, ahol tudatosan manipulálnak, más-hol pedig csak más a protokoll, illetve sokan már azelőtt is meghalhatnak bizonyos országok nagyon szegény régióiban, hogy eljutnának egy kórházba. Amikor tavasszal Magyarországon nagyon magas, tíz százalék volt a fertőzöttek számához képest a halálozás aránya, és közben Romániában másfél százalék, akkor lehetett sejteni, hogy valami nem stimmel.

Olyan országokban, ahol sokat áldoznak a tesztelésre, ezért nagyon pontosak az adatok, például Dél-Koreában, az derült ki, hogy ötvenéves korig a halálozási ráta jóval egy százalék alatt van. Ötven- és hetvenéves kor között már öt, hetven év felett pedig 13-16 százalék. Ebből

következik, hogy például Elefáncsontparton, ahol a lakosság átlagéletkora 19 év, akárhogy terjed a vírus, akármilyen gyenge az egészségügy, a halálozási statisztikák alacsonyok lesznek. Egy olyan társadalomban, ahol nagyon sok az idős ember, a járvány is kegyetlenebb. Európa idetartozik. Ezt tetézi, hogy például Olaszországban három generáció él együtt, a dédnagymama mindennap találkozik az iskolából hazatérő gyerekkel.

Egy másik kérdéskör az egymillió főre jutó vagy népességárányos halálozása, ami súlyosabb keleten, mint nyugaton, mert ott most dinamikusabb a vírus terjedése. De ha alaposabban megnézzük a számokat, akkor például kiderül, hogy Franciaországban is nagy az elhunytak száma a lakosság arányához képest, sőt a gyógyultak aránya is kirívóan magas. Itt az intenzív ágyak 92 százalékán koronavírusos betegek fekszenek a múlt heti adatok szerint, ezért fokozatosan a ketszeresére növelik az ágyak számát.

Csehországban most már mutatkozik a több hete bevezetett szigorú korlátozások eredménye, a számok így csökkennek. A statisztikák alapján szakértők szerint Ausztria mellett Csehországra érdemes

figyelnünk mint a járványhelyzetben pár héttel előttünk járó államra.

Egy másik professzor szerint amíg tavasszal fokozatosan terjedt szét a vírus, egyértelmű volt, hogy a nyugat előttünk jár. Most van olyan ország, amelyekben a dinamikát tekintve éppen erősebb a járvány, de ez pillanatnyi helyzet, a második hullám lecsengését követően tudjuk kiértékelni az eseményeket. Periódusokat kiemelni olyan, mint egy maratonfutó pillanatnyi sebessége alapján ítélnék meg a sikerességét, hiszen az első kilométernél még gyors, a negyvenediknél pedig már lassú.

Kilátások

– Az biztos, hogy még több hullám lesz, és ez a vírus velünk marad. Az eddigi immunológiai adatokból úgy tűnik, nem valószínű, hogy az oltás el tudja tüntetni a Föld színéről ezt a vírust, de segíteni fog enyhíteni a járványokat. Ha ezt a telet most kihúzzuk, ami ténylegesen a legrosszabb lesz, amit el tudunk képzelni, a harmadik hullámra szerintem már lesz oltás – véli a névtelenséget kérő virológus.

Gyógyszer még nincs az új koronavírusra, de Magyarországon a Richter gyártásában most nagy számban hozzáférhető a remdesivir, ami jelenleg a leghatékonyabb kezelés. A hatásáról még nincsenek hivatalos adatok, de az általunk megkérdezett orvosok szerint az alkalmazásával érezhetően javult a kezelés minősége, főként a fiatalok esetében. A vérplazmaterápia szintén segítség.

– Eddig 155 beteg kapott plazmakezelést, több mint százán meggyógyultak, 24-en hunytak el – vázolja a helyzetet *Lacza Zsombor*, a Testnevelési Egyetem tudományos rektorhelyettese, aki a Ssemelweis Egyetem klinikáin folyó vérplazma-kutatás vezetője. A kutatás még tart, de az látszik, hogy aki megfelelő plazmát kap, annak a gyulladási paraméterei már másnapra csökkennek.

Az Egyesült Államokban, ahol már százezernél is több ember kapott vérplazmát, az derült ki, hogy 30-35 százalékkal nagyobb a túlélés aránya, ha a kórházba kerülők időben és megfelelő ellenanyag-szinttel rendelkező vérplazmát kapnak. Magyarországon tavasszal heti egy-két vérplazmaadagra volt szükség, azonban három hete robbanásszerű növekedés támadt az igényekben, azóta heti ötven kezelést végeznek, így a kapacitás kezd kiemelni. Tehát a kutatók azt kérik, hogy aki már átesett a fertőzésen, az keresse fel a donorkajjelentkezem.hu honlapot. ■